

În ziua de 24 Ianuarie, în urma invitațiunii d-lui Rabinu M. L. Malbim, s'adunară mai toți Israelii în Sinagoga cea mare, spre a celebra această zi de serbare națională. Ceremonia a început cu cântări de imne a elevilor școlii centrale Israelite, cu profesorii lor; testul a fost cap. 21 și 45 din psalmii lui David. Dupe acesta urcându-se Rabinul pe tribună, mai înainte a făcut o rugăciune pentru Domnitoru, Dómna și Națiunea Română, apoi a rostit următoarea orațiune:

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicându-mi: „Și tu fiul omului ia-ți un lemn și scrie pe el, pentru Iudeea și socii ei, fiii lui Israel, și ia-ți un alt lemn și scrie pe el, pentru Iosif, stirpe Efraim, și socii ei totă casa Israel, și apropiază-le unul spre unu ca un singur lemn ca să fie unite în miștile tele. Și decă și vor dice fiii némului teu: n'o să ne dice ce sunt aceste cu tine, atunci spune: așa a zis putintele Domn, etă că ia lemnul Iosif, ce în mîna lui Efraim și socii ei, ramurile lui Israel, și am pus asupra lemnului Iudeea și le am făcut un singur lemn și vor fi ca unul în mîna mea, și vor fi lemnele pe carele vei scrie cu mîna ta înaintea lor, spuindule așa a zis Domn: voi lua fiii lui Israel etc. și îi voi forma într'un singur popu al țării, și un regat va fi la toți și numai vor fi două popore, și nu se vor mai divide în două regaturi. Ezechiel 37 s. 17.“ După necetarea regatului Israel și poporul se în robia Babilonului s'exilase, acolo — spiritul Dumneșc se revelase marelui Ezechiel spre a inspira cuvinte de consolatie și de prevestire pentru emigrații ce se vor înturna o dată în țera lor, că regatul lor se va restabili. Și fiindcă mobilul principal ce causase destrugerea statului lor, a fost separațiune a dece ramuri populare de la dinastia David și formarea unui stat deosebit sub dinastia lui Ieroboam, așa profetul în avîntul spiritului său în regiunile necunoscute ale viitorului poporelor și promise că o dată se vor uni trunchiurile lor spre a forma un singur corp de stat, tare și indivisibil, sub un singur domnitor înțelept, ce va domni cu dreptate și ecitate în acea țară. Însă pentru a amuși vocea pesimismului care în epocile de decadență alu orî cărui popor, respiră o duhore de sclavie, ce amorfesce și vestejesce germele speranței, dicu, spre a curăți aerul de miasmele necredinței.

Profetul, dupe porunca Domnului, luă lemnele separate, unul ce însemna Efraim și altul ce însemna Iudeea, și apoi printr'un miracol se contopiră într'un singur lemn, pentru convingerea că totu astu-fel se vor reuni aceste două regaturi cari ni s'a părut neunificabil într'un mod natural, dar voința cea putintă a lui Dumneșc va înlătura orî ce obstacol, și precum a unit două lemne, totu astu-fel nu va lipsi a uni poporele separate, și va da un singur Domnitor care va pasce cu țări în numele lui Dumneșc singurul se protector.

Acastă profetă are un caracter generic, și a devenit un patrimoniu, eritagi pentru totu poporul; miracolul petrecut la o antică generație, a ramas de atunci o lege divină de reînvierea poporelor, etă mediul indispensabil la aceta este: uniunea.

Astu-fel ne prezinta Istoria, în diverse epoce, mai multe popore reconstituite, și chiar în zilele noastre am vădut poporul Român, acestu popor vitu și iubitor de libertate, care printr'un separatism, menagiatu sistematicesce de inamicii ei, a devenit în cursu de mai mulți secol doi trunchiuri tributare vecinilor, prada invasiunilor flămîndi; România și Moldavia aceste două surori gemine, desmembrate în două Gospodariate, fie-care în parte

prea debilă a se ține înaintea inemicului, nu lipsiră în multe rinduri a cerca o Unire suptu unu Domn pămîntu, spre a scăpa de subu jugul străinului, însă fără reușire. Puși suptu ascultarea unor epitropi eterogeni, departe de a ameliora starea epitropișilor ei, minorilor ferea și venin, au tinsu sugind meduva țării în folosul lor, pînă s'a plinitu cuvîntul Domnului; pînă ce în anul 1859 o inspirație dumneșcă cu duhul consiliului și alu puterii, după o frămîntare generală, într'un moment de înaltu patriotism, în necazul spiritului de partid, Românii din Moldova luară unu sceptu și scriind pre elu „pentru Moldova și tote némurile amice“, etă Românii, din Valachia, luară asemenea unu sceptu și scriind pre elu „pentru România și tote némurile amice“, apoi ambii aceste sceptre într'unite în mînile trimesului Dumneșc: **Alessandru Ion I.** se uniseră într'un singur sceptu, ambele popore într'un singur popor, dirijat de alesul se cu blindețe și dreptate, pentru a nu se mai despăși.

Cuvintele profetului divin alu antichității, din obscuritatea vécurilor trecute, astu-și încă servescu poporelor de Faru, spre a ajunge la limanul libertății. În asemenea momente supreme o putere miraculoasă pătruode națiunile și ca lemnele în mînile profetului, trunchiurile lor, de și uscate, se unesc, printr'un fluid de viață ce se descéptă într'insele și le face fructifer.

O și ca aceta este ziua de astu-și în care a venit cuvîntul Domnului către poporul țării noastre, cându a ales unu Domn dreptu și înțeleptu, precum s'a zis: și în Esurin s'a numit rege, cându capi Națiunii, unite tote ramurile lui Israel se întruniră; cartea 5 lui Moise capu 33 strophe 5.

Și voi, fraților, v'afi întrunitu astu-și în locușul lui Dumneșc, în ziua aceta memorabile, spre a turna rugile vóstre înaintea eternului Dumneșc ca să obțineți de la dînsu benedictiunea sa pentru viața și prosperitatea Domnitorului nostru **Alessandru Ion** și înalta sa socia **Dómna Elena**, precum și pentru consilierii ei, și în generalu pentru fericirea Națiunii Române, între cari avem onore a ne numera; astu-și cându me aflu între Dumneșc și voi, ca să vă comunicu cuvîntul se, și a ve descéptă inimile pentru amorea către Domnitoru și patria noastră, către némul Român ce n totu d'auna v'a priimitu cu o generoșă ospitalitate; v'atragu tota luarea aminte a ve demonstra că acela, pe care Dumneșc lu a alesu spre a săvîrși printr'inșu fapte mărețe, precum este liberare, întărire și Unirea Națiunii Române, este și va fi Salvatoru vostru și a tutulo némurilor amice a le României, fiindcă într'unesc în sine tote virtuțile cari adornează pe ómenii mari prin cari provedința eșcută sentințele se.

Puneți-vă inimile, fraților, la cuvintele înțeleptului rege Solomon, ce în colecția sa a zis nisce cuvinte, potrivite ocașiunilor identici ca acea de astu-și, precum mai jos le voi comenta.

Fericeți țera ce rege și este fiul libertății și magnații tel prînzescu în vitejie etă nu în beție; din lene se înfirmă grinda, și din mînile josu casa devine lacunosă. Spre amutare se gâtesce masă și vinul spre a înveseli viața, etă argintul respunde la totu. În gîndu și se nu înjur pe rege, și în camera ta de asternut să nu blestem, tu carele eșci avutu, fiindcă paserea cerului va duce vîersul și ființe aripóse vorbescu cuvîntul: aruncă și pânea pe suprafața apei, că înmulțirea dîlelor o vei afla; fă parte la șapte și la optu, că nu cunosci reul ce o să vie peste pămînt; nuorî cându sunt plin, plóea se varsă pre pămînt, și un lemn cându cade la Nord se la Estu, în locul unde a căduț lemnele acolo este.“ Colecția c. 10 11 s.

Regele înțeleptu statuază mai înainte că, o țară numai atunci este fericită cându Domnitoru ei este

fiul libertății, adică: cându inima sa nu este tributară pasiunilor și cându dorințele se private nu se întrepun între virtuțile se regale și poporul care ascéptă de la dînsu mîntuirea. Numai atunci vei implini misiunea-și de Domn, cându vei domni peste tine însuși, precum dice Ieremia profetul (Regi I. c. 11. s. 37) Regelu Iofachim: creșt ore a domni bravind stejarul? (adică tîndu-lu spre ași face palat). Părintele tău, mîncind și bîndu, a esersatu justiția și ecitate. Profetul mustră pe regele Iofachim, ce și cheltui timpul cu înființarea de edificii grandioșe, dicind că nu este aceta ce face pe regele, și chiar în momentele cele necesare pentru conservarea corpului se, regele trebuie să nu pîrdă din vedere fericirea țării lui.

Și astu-fel eclamăm noi, fericite România că Alesul tău este fiul libertății, ce distribue justiția d'o potrivă la toți, și care a dat legi vitale și țintesce a mai crea alte legi radicale pentru fericirea poporului se.

Aduceți-vă aminte că totu ce a pronunțat Maria Sa, în privința ameliorațiunii stării noastre, este pe calea de realizare, și că înalta Sa bună voință asupra noastră, este din autoritatea publică. Preparați-ve daru, deschideți-ve inimile a ve implini cu bucurie tote datoriele patriotice.

Lenea înfirmă grinda, și din mînile josu casa devine lacunosă. Aci regele înțeleptu pune în paralelu statul ou o casă, și pe toți cetățenii cu locuitorii unei singure case, precum vedem pe profetul dicind: casa Aron, casa Levi, casa Israel. Și precum vedem că locuitorii unei case mici, au toți datoria a contribui la consolidarea și conservarea ei, și apoi a o preculma cu totu felul de abondanță, astu-fel și locuitorii casei celii mari, adică toți cetățenii într'unu stat, sunt datorii a se preocupa cu întărirea și prosperitatea acelu stat. Si cine este acestu acoperiș, aceta supremă protecțiune care asigură casa cea mare, statul, de eventualități ostile, de tempește și uragane politice? Domnule, Alesul națiunii, este naturalele protector alu acestei case mari, care o apără de orî ce calamitate esternă. Așa dera, precum locuitorii unei case, pentru a o conserva, sunt datorii a sprijini grinzele pe cari se rezimă acoperișul casei, ca casa se nu devie lacunosă, totu astu-fel este datoria tutoru cetățenilor, a contribui la viața și avuția lor, la ridicarea și întărirea tronului pe care presidă Alesul lor.

Cându însă cetățenii întărdieșă a responde la apelul tronului, nevrind a recunosce oportunitatea pregătirilor de apărare, contra amenințirilor esterne și interne, oi pentru acestu ómen, regele înțeleptu dice că, lenea lor este care înfirmă grinda și din mînile josu casa devine lacunosă.

Aduceți-vă aminte, fraților, că aceta casă mare, România, este în care am vădut, pentru prima óra, lumina dîlei, toți locuitorii ei sunt frații noștri, toți formăm o singură familie și care este némul Român, etă Domnitoru este părintele nostru comun, o altă patrie, afară din ea, nu avem, prin urmări dera, nu avem nici o datorie așa de sântă ca aceia, a sacrificia pe altarul patriei și viața și averea, cându ea are nevoie de dînsa. Diferința de rituri nu póte a vă priva simpatiele de la conaționalii voștri, și conaționalii voștri sunt toți Românii, toți cari își au domiciliul lor în aceta casă mare. Mărirea României, este mărirea și speranța noastră, etă slăbirea ei, este peirea noastră. Puneți mîna toți, fraților, la lucru, întăriți acoperișul și grinda casei, respundeți la apelul domniei, cându ea vă va cere ómenii pentru armată, armașe și puneți-vă sub stégurile vitejilor voștri frați Români; cându vi se va cere mijloce pentru a pregăti arme, și mai alesu pentru artileria, fiți cei dintii între contribuabili. Totu astu-fel v'amă îndemnatu acum

căși va ani, cându patria a reclamată un împrumut; totu astu-fel v'amă spus și atunci în acestu sfântu locașu, și voi ca demni fi ai lui Israel ați contribuit cu 50,000 lei la acestu împrumut. Astu-fel veți face și acum cându Domnul va face apelu la fiil patriei Române, pentru a crea unu fondu de a cumpăra o cantitate de arme potrivit trebuințelor actuale, o! atunci deschideți-vă inimile și pungile, și dați fie-care obolul se dupe puterea ce l-a datu Dumneșeu, ca astu-fel se dovedești, fraților români, că sunteți fiil României, și că gloria ei este fericirea voastră.

Maș credu necesaru a vă da următorul consiliu: să nu stăruieți lângă puteri, a cere recompensa faptelor voștre, să nu cereți acum nici dreptul de cetățeni, nic egalitatea înaintea legii. Nu forțați momentul. Mărinimosul nostru Domn și consilierii tronului se, vă sunt doritori de bine. Cându timpul va erta lărgirea drepturilor voștre, contați în patronul țerei că vi le va da; și decă timpul n'a sosit încă, o! nu cereți smochina înainte de Cuptor, nu cereți ploaia înainte de timp, căci ele nu o să vă fie de bine facere.

Dumneșeule, inimile regenților în mâinile tale sunt ca ruri de apă! Cându înalta ta voință va fi cu noi, fiil lui Israel, moscenirea ta, să fimu emancipați, o! atunci lasă ca o rață de celestă înțelepciune se pătrundă inimile puternicilor, ca de acestu daru se se bucare totu Israelitul, precumu ai scrisu în cartea ta: o lege și unu dreptu va fi pentru veneticul și moșnenul țerei. Fă ca darul de emancipație să nu devieze într'unu blasfemu, o orgiă, să nu se acorde privilegiuri numai celor avuți, era sörtea de paria să accepte pe cei săraci, care și agonisesc hrana vieții cu sudori d'oră cu onore. Toți amămă acestră patriă d'opotrivă, toți suntemu gata a ne jertfi binelul țerei, astu-fel d'era dreptul să fie alu tuturilor se alu nimulu.

Încă odată, fraților, să nu vă preocupați cu a cere drepturi; finiți-vă lucrul țilei, întăriți casa comună, și rememorați-vă cuvintele înțeleptului: că lenea infirmă grinda și din mâinile josu casa devine lacunosă, în care bintue ploaia și vijelia. Maș d'ice înțeleptul: „pentru amuzare se gătesce masa, vinul

inveselesc viața și argintul răspunde la totul.“ Aci ne face s'observăm de câte ori în viața omul se înduplecă a da mese brilante amicilor se, procurându și cele mai deliciose vinuri fără să i pare rău de spese enorme cari peru în aburi, deșertăciune și adesea ori finescu cu deșeptuni amare, de și acest argintu pusu în serviciul publicu aru fi de rezultat fecund. și aru răspunde la trebuința tuturilor. Maș d'ice regele înțeleptu că în gindu i „să nu injuri pe regele și în camera ta de ascernutu să nu l' blestem tu carele est avutu.“ Aci regele dă unu consiliu înțeleptu avutulu d'icându i că, cându regentulu i va cere sume mari pentru trebuințele urgente a le țerei, să nu fie lașu a l' injura în inimă pentru acestră povară ce i se impune, fiindu că lată ce glăsuiesce pasărea cerului și ființa aripoșă vorbesce: aruncă i pânea pe suprafața apii că în înmulțirea țilelor o vei afla. Cu alte cuvinte învețe de la pasărea sciința conservăni, precumu este cunoscutu că s'a găsitu, pe nise insule în care, la descoperirea lor nu locuia nici unu omu, multe frunțe sădite și cari se atribue paserilor, cari au natura lor a transporta peste Mare greunțe și ale îngropa în aceste țeri ospitaliere, paru că instinctulu i d'ice că cu timpul o se se reafle acestră pâne aruncată peste mare. Și de și omul, regele creațiunii, este îndestratu cu înțelepciune divină, d'era înțeleptulu Solomonu i d'ice a asculta și viersul paserilor și care sémănă: „aruncă i pânea ta ca mine peste Mare, și aihi credință că cu timpul o vei afla. Astu-fel sacrificiile ce o se le facă bogatul în folosul țerei, voru fi fecunde, fiindu că semințele patriotice nu cadu nici odată pe unu pământu ingratu.“ Fă parte la șapte și la optu, căci nu ști ce reu o să vie peste pământu. Aci regele înțeleptu ne învețe că, chiaru de ni se va cerc de șapte se optu ori a contribui la trebuințele publice, să dăm fără a murmura, fiindu că toate aceste preparative costisitoare sunt pentru binele nostru, din dou motive:

Său că cheltuiala pentru a procura arme, contribuiescu fiindu că nu cunosc reul ce o să vie peste țera cându, într'o stare generale de rebelu o invasiune inamică călcindu pământulu nostru și găsindune nepregătiți, o! atunci ce n'ai vrutu să dai țerei

tele de voie o dai înzecitu inamiculu te de nevoie; se că celtuiala pentru crearea de instituțiuni interne pentru cultură, contribuiescu, fiindu că „nuorii cându sunt plini, se plouie pre pământu; și unu lemnu cându cade la Nordu se la Estu unde a cădutu lemnulu acolo este.“ Aci înțeleptulu ne face să observăm natura și să luăm de la ea învățămintu. Obicnuitu evaporațiunile și părțile de umeșelă se înalță în atmosferă spre nori; pământulu deslegindu aceste materii din sinulu său și trimițindule spre susu, o face în conștiință că de ele se adapă nuorii meniș a l' adăpa și pe dinsulu, și lemnulu cându cade, unde a cădutu acolo se conservă din ploaia cerulu, ce pământulu priimesce ca usură, pentru materiile cu care contribuiescu.

Astu-fel, și noi, cătu din tesaurulu nostru particularu, vomu separa pentru a depune la dispozițiunea tesaurulu publicu, cu timpul o să se prefacă în instituțiuni de bine-facere, prin cari ne vomu desvelta pe contulu puterii noastre naționale, și vomu căpăta tote îmbunătățirile interne și vomu fi respectați din afară.

Etă, fraților, adevăratulu înțelesu alu cuvintelor alegorice, în care regele înțeleptu învelise înțelepciunea sa de statu. Ascultați l' urmași povața, maș virtosu cându ști că ace tu rege, cându s'a rugatu de Dumneșeu, nu l'a implorat pentru bogăție, ci a cerutu înțelepciune și justiție; și cându găsimu în Alesul Românilor o așa mare identitate în privința înțeleptei și drepte se guvernări, ca pe regele Solomonu o să l' audă Dumneșeu, o să l' îndestrece cu înțelepciune de statu, cerutu în impregiurări critice, o să i de chiaru ce n'a cerutu, adică: Viață îndelungată pe tronulu României, împreună cu înalta sa soție, acestră mamă adorată de toți Români, în cătu paginile lui Alesandru Ionu să fie cele mai frumoșe și memorabile în istoria regenerării României.

Dupe finirea orațiunii, Rabinulu M. L. Malbimū a făcutu o rugăciune pentru Domnitoru, Doina și națiunea Română, apoi s'a cîntatu de elevii scolastic psalmele lui Davidu cap. 72 și 61. Finindu-se ceremoniă, totă obștea se ntörseră a casă în aclamațiuni de veselie și de nespă bucurie.

Tipografia C. A. Rosetti, ulița Fortuni (Caimata) Nr. 15.